

Åsjöleden

Medfinansierat av Region Värmland

KARLSKOGA
KOMMUN

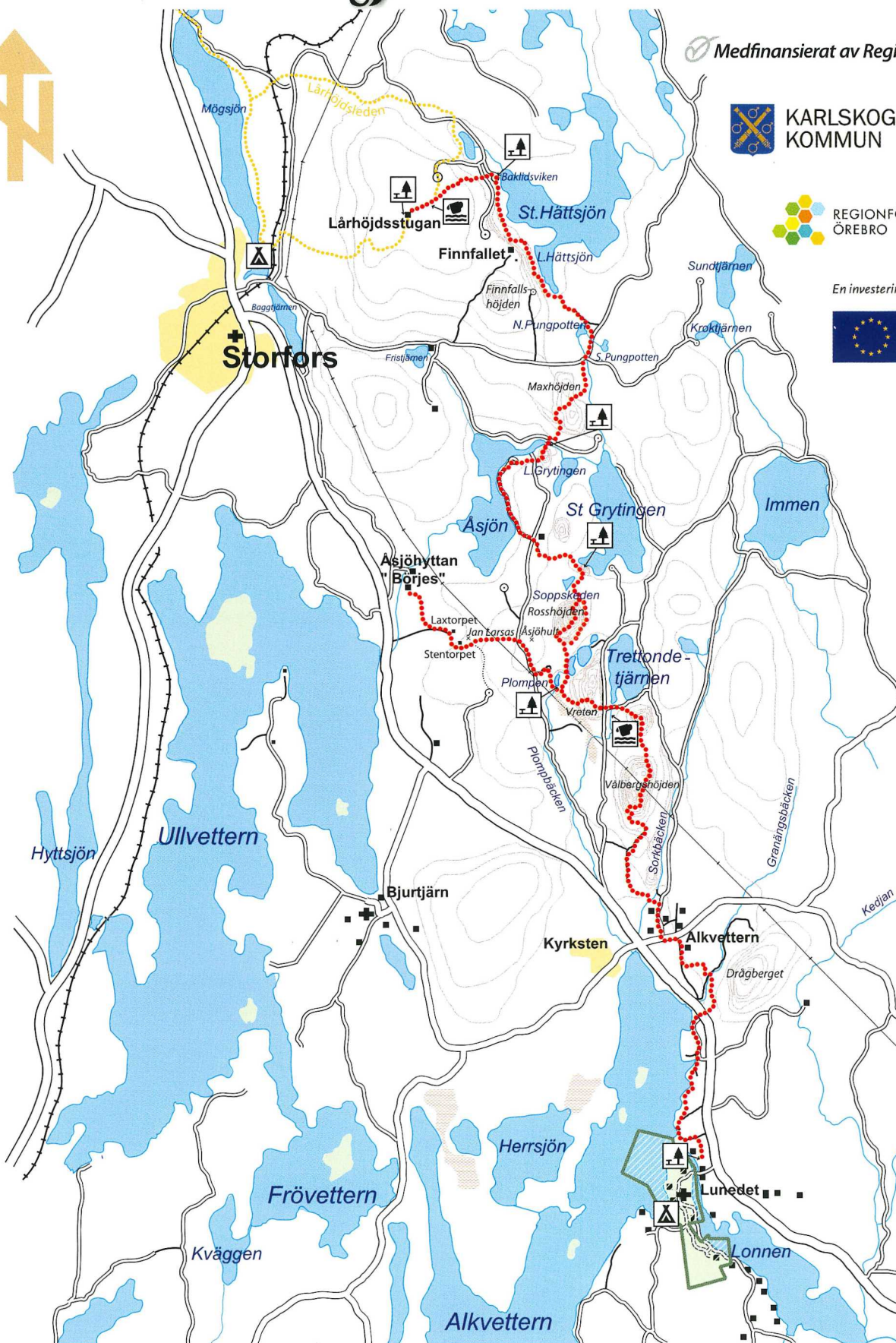

REGIONFÖRBUNDET
ÖREBRO

En investering för framtiden

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

0 1 km 2 km 3 km 4 km 5 km

SKALA 1 : 100 000

.... Åsjöleden 26,5 km

 Dricksvatten

 Rastplats

 Camping

Åsjöleden

Längd:

Knappfors – Lårhöjden 26,5 km.

Stickspåret Plompen – Åsjöhyttan "Börjes" 4 km.

Vandringsledens ändpunkter är, Knappfors vid Lunedet i söder och Lårhöjden nord-ost om Storfors i norr. Rastplatser med bord och bänkar finns vid den lilla tjärnen Plompen, höjden mellan tjärnen Soppskeden och St. Grytingen, vid bäcken mellan L.Grytingen och Åsjön samt vid Baklidsviken som ligger vid Stora Hättsjön.

I Knappfors, varifrån leden börjar, står fortfarande den gamla eken där Hertig Carl i mitten av 1500-talet skar in sitt namn när han namngivit Karlskoga. Här finns den gamla kvarnen med anor från 1600-talet, Sinnerstenshusen som i dag används som handel och utställning av konst och hantverk samt slussvaktarstugan och den lilla smedjan. Slussen invigdes 1852.

Första delen av leden från Knappfors till Sjövik går i lätt framkomlig terräng både på skogsväg och slingrande stig som följer sjön Alkvettern där man under vandring kan njuta av utsikten över sjön. Vid Bjurvik korsar du länsväg 237 och går norrut i lätt terräng efter Dråggergets västra sida, över Granängsbäcken mot Alkvetterns herrgård.

Du passerar skolhuset, som uppfördes 1917, innan du kommer fram till den ståtliga herrgården. Den är omnämnd första gången 1268, troligen tillhörande Riseberga kloster i Närke. Klostergodsens indragning till kronan (1527-års riksdag i Västerås) medförde att Alkvettern blev kronodomän och utarrenderades till ¹frälsebönder.

Omkring 1556 blev Alkvettern frälsegods (dvs. Ägaren måste vara av adlig börd). Huvudbyggnaden anses vara uppförd 1804-1805 och flyglarna några år senare. Ägare var då Johan Henrik af Geijerstam.

Från Alkvettern går leden norrut över Sorkbäcken, upp över Runsåshöjdens södra del, norr om Kyrksten. På vägen upp mot Vålbergshöjden kan du se Alkvettern breda ut sig när du vänder blicken mot söder. Från Vålbergshöjden fortsätter leden genom kuperad terräng norrut, du passerar bla kolbotten (lämning efter kolmila) på väg mot Trettondetjärnshöjden och ned mot södra delen av Trettondetjärnen där du kan släcka törsten med gott vatten från befintlig källa. Leden fortsätter norrut mot Skinnarhöjden. Här passerar du Vretens torplämning på vägen fram till den lilla tjärnen Plompen och dess rastplats.

Vid Plompen kan du välja att göra en avstickare på stig och skogsväg i vackert kuperad skogsterräng till Åsjöhyttan och hembygdsgården Börjes med anor från 1600-talet. På vägen dit passeras Åsjöhult (1743) samt ödetorpen: Jan Larsas, Stentorpet och Laxtorpet.

Bergsman Börje Andersson (1639-1718) var med och startade hyttan som är Karlskoga-Bergslags äldsta hytta.

¹Frälsebönder kallades de bönder som brukade jord som ägdes av någon medlem av det världsliga frälset. Dessa bönder hade ingen äganderätt till jorden, och de betalade arrende för den i form av dagsverken till sin herre, som betraktade dem som "åbor" eller landbönder. Dessa bönder ansågs näst intill som egendom av ägaren till godset, eftersom de löd under honom, och betalade sin skatt till sin herre, och inte till kungen.

Två hammare fanns på plats redan i början på 1500-talet. 1872 producerades 2500 ton tackjärn. 1877 blåstes hyttan för sista gången.

Från Plompen fortsätter leden norrut. Du går över en gammal stenbro vid Dammtjärnen, vidare väster om Svarttjärnen över Rosshöjden, eller väljer det lättare alternativet runt Rosshöjden, ned mot tjärnen Soppskeden.

Leden fortsätter upp på höjden mellan Soppskeden och St. Grytingen. Här kan du sätta dig för en stunds vila och njuta av utsikten vid rastplatsen.

Du går vidare ner från höjden i varierande terräng mot Åsjön där du får en lätt och sjönära vandring mot norra delen av sjön.

Leden fortsätter mot höjden mellan Åsjön och Lilla Grytingen vidare ner till bäcken mellan Lilla Grytingen och Åsjön där du kan meditera en stund till den sorlande bäcken. Du fortsätter över bäcken upp mot Maxhöjden som låter ögonen vila över de blånande bergen. När du fortsätter norrut fram till grusvägen, går du söder om N. Pungpotten och vidare på östra sidan om Finnfallshöjden och Långa myren mot Lilla Hättsjön. Här går du längs slutningen mot sjön i variationsrik terräng och relativt krävande stigningar upp mot Finnfallet. Finnfallet var troligen uppodlat av en ²svedjefinne. (Omnämmt första gången 1755).

Efter Finnfallet fortsätter leden ned mot Stora Hättsjön i lättgången terräng mot Baklidsviken och den strandnära rastplatsen.

Därefter bär det uppför mot Lårhöjden. Du passerar lämningen Backlidentorpet. (Torpet ligger på en baklid dvs. en nordslutning, omnämnt 1718). Det är en relativt krävande vandring uppför höjden till Lårhöjdsstugan som numera tillhör Storfors Skidklubb och används som raststuga. Källa med dricksvatten finns nära stugan. (En tysk med namnet Lorre har troligen givit upphov till namnet. I kyrkbok 1687 står "Dr Matthes Oloffson Lårre i Lårhögden.")

Stugan är öppen för allmänheten och du kan när som helst gå in för att intaga din medhavda matsäck.

GOD TUR !

² Svedjefinnar kallas de finnar som genom migration flyttade till Sverige från slutet av 1500-talet och som försörjde sig på svedjebruk. Svedjebruk innebär att skogen bränns och sedan används för odling. Denna skogsbruksmetod har i viss utsträckning återupptagits de senaste 20 åren i syfte att främja biologisk mångfald. Ett förhållandevis omfattande svedjebruk introducerades i huvudsak av svedjefinnarna (skogsfinnar) på 1600-talet, även om svenska bönder också svedjade vissa marker redan innan, men med något olika metoder.